

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 9277/2022
27.03.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужилаца АА из ... и ББ из ..., чији је заједнички пуномоћник Милош Пурић, адвокат из ..., против тужених ВВ и ГГ из ..., чији је заједнички пуномоћник Ивана Кесар, адвокат из ..., ради утврђења ништавости уговора, одлучујући о ревизији тужених изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 355/22 од 25.02.2022. године, у седници већа одржаној 27.03.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужених изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 355/22 од 25.02.2022. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужилаца за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 355/22 од 25.02.2022. године одбијена је као неоснована жалба тужених и потврђена пресуда Вишег суда у Београду П 6380/18 од 28.09.2021. године, којом је усвојен тужбени захтев тужилаца АА и ББ и утврђено да је ништав и не производи правно дејство уговор о поклону закључен дана 10.02.2006. године пред Петим општинским судом у Београду под Ов. бр. 2752/2006 између ДД као поклонодавца и тужених ВВ и ГГ као поклонопримаца, што су тужене дужне да признају и трпе, као и да тужиоцима солидарно исплате на име трошкова парничног поступка износ од 312.575,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Одбијен је захтев тужилаца за нанаву трошкова другостепеног поступка.

Против наведене правноснажне пресуде донете у другом степену, тужене су благовремено изјавиле ревизију, из чије садржине произлази да пресуду побијају због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао правноснажну пресуду, применом члана 403. став 3. и члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Србије“ 72/11 ... 10/23 - други закон) и нашао да ревизија тужених није основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члан 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Указивање тужених на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП је неосновано, јер у поступку пред другостепеним судом није дошло до пропуста у примени или до погрешне примене које од одредаба овог закона. Битна повреда из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП није предвиђена као разлог због којег се ревизија може изјавити, према члану 407. став 1. ЗПП. Другостепени суд је прихватио чињенично стање утврђено првостепеном пресудом, као и примену материјалног права, те поступајући у складу са одредбама члана 396. став 1. и 2. ЗПП оценио битне жалбене наводе и навео разлоге које је узео у обзир по службеној дужности, у датом образложењу побијане пресуде. Према императивној одреби члана 407. став 2. ЗПП ревизија не може да се изјави због погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања. Сходно томе, ревизијски суд у разматрање не узима ревизијско оспоравање утврђеног чињеничног стања.

Према утврђеном чињеничном стању, по тужби тужиоца АА вођена је парница окончана пресудом Петог општинског суда у Београду П 916/02 од 18.05.2007. године, правноснажном 26.08.2009. године, којом је утврђено да уговор о купопродаји закључен 02.09.1988. године између АА као купца и покојног ЂЂ, као продавца, производи правно дејство и да је тужилац АА власник једноипособног стана на првом спрату зграде у Београду, ..., ул. ... број .., на кат. парц. бр. .. КО ..., што је дужна да призна и трпи тужена ДД, која је у парницу ступила као правни следбеник ЂЂ (преминулог ...2002. године). У парници је одређена привремена мера забране отуђења и оптерећења предметне непокретности, решењем суда 24.04.1996. године. У току трајања поступка тужена ДД је предузела акт располагања закључењем овде побијаног уговора о поклону 08.02.2006. године, у корист тужених ВВ и ГГ, као поклонопримаца. У уговору је као предмет поклона наведен удео у $\frac{1}{2}$ дела куће у ул. ... на кат. парц. .., улаз број .., који се састоји од једног трособног стана и гараже у подруму површине 28,50м². У томе је садржан једноипособан стан на првом спрату зграде у улици ... број .., о коме је вођена својинска парница по тужби АА који је предметни стан купио 1988. године. Осим тог стана, предмет продаје од стране покојног ДД, по уговору закљученом и овереном дана 25.12.1995. године са ББ као купцем, био је физички описани део непокретности, стан у приземљу који се састоји од предсобља, кухиње, нише, оставе, купатила и дневне собе, у уговору исказан као половина трособног стана у приземљу, гаража од 28,50м² у подруму и остале просторије које се налазе у подруму. На основу овог пуноважног и извршеног уговора, тужилац ББ се налази у мирној државини наведеног дела непокретности дуже од 20 година. У листу непокретности број .. КО ... за део објекта породичне стамбене зграде - кућа на парц. бр. .., улаз број .., уписани су подаци о посебним деловима зграде: трособан стан у приземљу, а у подруму гаража - 3 гаражна места, а у природи ради се о десном делу породичне стамбене зграде, који се састоји од подрумског дела, приземља, спрата и поткровља, а чине га неоспорно четири стана и гаража у подруму.

Код изнетог стања ствари, пресудама нижестепених судова одлучено је о ништавости уговора о поклону применом члана 103. став 1. Закона о облигационим односима. Имајући у виду исход вођене својинске парнице окончане у корист

првотужиоца и постојање основа за стицање по овереном купопродајном уговору на страни друготужиоца по члану 20. став 1. Закона о основама својинско-правних односа, као и трајање државине на страни оба тужиоца, правилно је пресудама нижестепених судова одлучено о основаности постављеног тужбеног захтева, уз дате разлоге за такву одлуку. Располагање у корист тужених станом на првом спрату као вангрунтовном својинском тужиоца АА, као и располагање станом у приземљу, гаражом и осталом подрумском простору у вангрунтовној својини тужиоца ББ, закључењем уговора о поклону, противно је принудним прописима, те је уговор о поклону ништав у смислу члана 103 Закона о облигационим односима. Поклонодавац ДД је знања имала о претходном отуђењу ових делова непокретности теретним правним пословима и предатој државини тужиоцима, насупрот чему није била власна да чини располагање имовином отуђеном од стране њеног претходника, закључењем уговора о поклону са туженима као поклонопримцима.

По оцени Врховног суда, ревизија тужених није основана у оспоравању правилности примене материјалног права у овој правној ствари.

Одредбом члана 51. Закона о облигационим односима прописано је да свака уговорна обавеза мора имати допуштен основ, а одредбом члана 52. истог закона да ако основ не постоји или је недопуштен, уговор је ништав. Одредбом члана 53. став 1. истог закона прописано је да побуде из којих је уговор закључен не утичу на његову пуноважност, али, ако је недопуштена побуда битно утицала на одлуку једног уговарача да закључи уговор иако је то други уговарач знао или је морао знати, уговор ће бити без дејства (став 2). Ставом трећим истог члана прописано је да уговор без накнаде нема правно дејство ни кад други уговарач није знао да недопуштена побуда битно утицала на одлуку његовог сауговарача.

Оспорени уговор о поклону је ништав сходно напред цитираним одредбама закона јер се пре свега ради о уговору без накнаде, а код поклонодавца постојала је недопуштена побуда за његово закључење, имајући у виду да је уговор о поклону закључен у време када је поклонодавац била учесник парнице о својини првотужиоца и већ је постојала ванкњижна својина на страни друготужиоца на одређеним деловима непокретности у његовој државини дужој од 20 година. Побуда под којом је наведени уговор о поклону закључен, поред несавесности поклонодавца, одузима основ таквом уговору. Уговор који нема основ или је он недопуштен не производи правно дејство и ништав је сагласно одредбама члана 52. у вези члана 51. став 1. и 2. Закона о облигационим односима. Непостојећи или недозвољени основ и побуда код бестеретног уговора узрокује његову непуноважност и представља законски разлог за његову ништавост у смислу члана 103. ЗОО.

На другачију одлуку, утицаја не могу имати наводи ревизије о јачем праву на страни поклонодавца ДД. И то, независно од околности да је исходила упис права својине у јавне књиге основом спроведеног оставинског поступка иза покојног ЂЂ. Овде се не ради о конкуренцији правног основа оног које је ствар стекао теретно у односу на оног ко је ствар стекао бестеретно, већ је реч о томе да је престало право својине претходника на отуђеним деловима непокретности и да није ни могло бити пренето на тужене. Исто правило вреди било да је реч о етажама уписаним у складу са стварним стањем или фактички описаним реалним деловима којима је прометовано, као у овом случају, продајом извршеном тужиоцима. Стога, ревизијски наводи о неподударности уписаног и стварног стања о структури непокретности остају без

утицаја. Осим тога, насупрот уписане забране располагања непокретношћу, савесности на страни стицалаца по закљученом уговору о поклону не може бити.

Из изнетих разлога, на основу члана 414. Закона о парничном поступку, Врховни суд је одбио ревизију тужених као неосновану.

На основу члана 165. став 1. ЗПП, ревизијски суд је одлучио о трошковима насталим у поступку поводом ревизије, одбијањем захтева тужилаца за накнаду трошкова датог одговора на ревизију који није био нужан. Применом члана 154. ЗПП на терет противне стране досуђени могу бити само они трошкови који су били потребни ради вођења парнице, а такву карактеристику нема одговор на ревизију.

Председник већа - судија
Јелица Бојанић Керкез, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић